

**L'EXPERIÈNCIA DE LA CONVIVÈNCIA I LA COHESIÓ
DES DEL TEIXIT ASSOCIATIU I ELS BARRIS**

MEMÒRIA 2014

ÍNDEX

1.	EL DISTRICTE DE NOU BARRIS I LA SEVA REALITAT MIGRATÒRIA	3
2.	LA XARXA 9 BARRIS ACULL.....	5
2.1	MISSIÓ.....	5
2.2	UNA APOSTA PEL TREBALL EN XARXA.....	5
2.3	EIXOS DE TREBALL I OBJECTIUS.....	6
2.4	PROGRAMES, PROJECTES I ACTIVITATS.....	7
	CONVIVÈNCIA I DIVERSITAT	7
	IGUALTAT DE DRETS.....	14
	PARTICIPACIÓ I TREBALL EN XARXA	20
	FORMACIÓ, REFLEXIÓ I PRESÈNCIA SOCIAL	24
2.5	PRESÈNCIA SOCIAL I COMUNICACIÓ EXTERNA.....	26
2.6	ORGANITZACIÓ I TREBALL INTERN.....	27
2.7	FINANÇAMENT	27

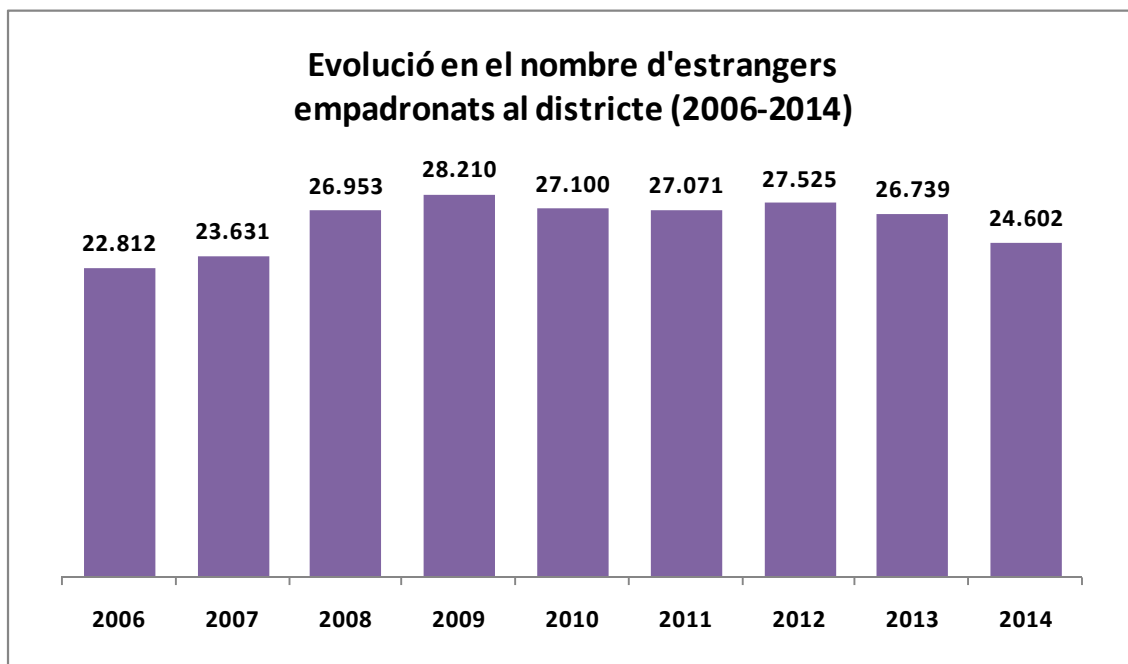
1. El districte de Nou Barris i la seva realitat migratòria

En el naixement i el desenvolupament del districte de Nou Barris cal tenir en compte dos factors fonamentals: en primer lloc, l'arribada massiva -en les dècades de 1950, 1960 i, en menor mesura, 1970- de població immigrant procedent d'altres comunitats de l'Estat espanyol. En segon lloc, l'existència i el desenvolupament d'un ampli i dinàmic teixit associatiu, que encara avui conserva la seva força i el seu potencial.

Durant els anys de la postguerra, la situació d'extrema pobresa que impera en algunes zones de la península provoca un èxode massiu cap als grans nuclis urbans. En aquest context, com ja s'ha assenyalat, el districte de Nou Barris constitueix un punt d'acollida important per a una part de la immigració obrera que arriba a la ciutat durant les dècades de 1950, 1960 i 1970.

Des de finals dels anys 90, el districte recupera la seva tradició d'acollida de nous veïns i veïnes. En aquesta ocasió, els immigrants arriben als barris procedents fonamentalment de països extracomunitaris. Encara que vinguin de més lluny i que parlin en ocasions llengües diferents, els seus projectes migratoris són similars dels que tenien els primers immigrants del districte: volen accedir a un treball en condicions, a un habitatge digne. Igual que els seus predecessors, les condicions en les que viuen solen ser difícils, sobretot al principi.

Segons dades de l'Ajuntament de Barcelona, entre el 2001 i el 2010, la població estrangera de Nou Barris gairebé es quintuplica, passant de les 4.961 persones registrades en l'any 2001 a les 27.100 registrades l'any 2010, el que representa un 16,3 % del total de la població del districte.

Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona (www.bcn.es)

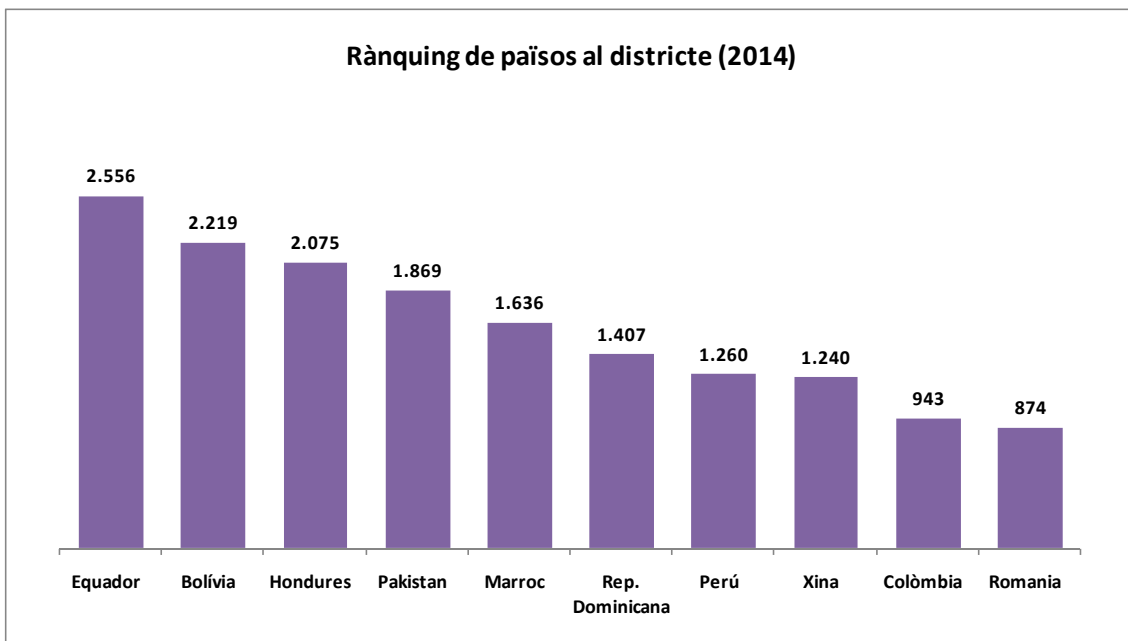
Tot i que durant uns anys, la taxa de creixement d'aquest col·lectiu al districte va ser una de les més elevades de la ciutat, els darrers anys, aquesta taxa ha estat negativa degut al context de crisi que s'ha viscut de forma generalitzada.

És a partir de l'any 2010 quan es comença a observar un lleuger descens en el nombre d'estrangers empadronats al districte, que passa a ser de 26.739 persones l'any 2013 (el que suposa un 16,2% sobre el total). La població estrangera al districte disminueix lleugerament com a conseqüència de tres factors importants que tenen a veure amb el context econòmic i social general:

- Es frena la primera arribada de persones a la ciutat i al districte.
- Augmenta lleugerament el nombre de casos de retorn als països d'origen.
- Augmenten les nacionalitzacions, és a dir, un nombre important de persones que abans eren residents estrangers ara han passat a ser persones amb nacionalitzat espanyola.

El districte continua ocupant la cinquena posició en el rànquing de districtes que acullen població estrangera, amb un 9,5 % del total d'estrangers de la ciutat.

Les 10 nacionalitats amb una major presència són, per ordre de major a menor:

Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona (www.bcn.es)

Respecte als anys anteriors, el rànquing de per països d'origen no ha variat excessivament. Es mantenen en les 10 primeres posicions els mateixos països, tot i que canvien d'ordre en el rànquing. La dada més significativa és l'augment de persones procedents d'Hondures, que ara passa a ocupar la tercera posició en el rànquing. En contrapartida, Equador i Perú disminueixen el seus contingents degut a que una part d'aquest col·lectiu està ja nacionalitzant.

En nombres absoluts, i si prenem les dades per nacionalitat, els barris que més població estrangera tenen continuen sent Prosperitat, Turó de la Peira, Ciutat

Meridiana, Porta, Vilapicina i Torre Llobeta i Roquetes. Des del punt de vista del percentatge respecte al total de població, en primer lloc continua estant Ciutat Meridiana (amb un 32,7 %), i després Turó de la Peira (amb un 23,4 %) i Roquetes (amb un 21,1 %).

2. La Xarxa 9 Barris Acull

2.1 Missió

9 Barris Acull és una xarxa integrada en l'actualitat per més de vuitanta entitats, entre les que figuren AAVV, AMPA's, parròquies, associacions culturals i esportives, entitats de lleure i de solidaritat, escoles d'adults etc., i en la qual està representat també el districte municipal. **La finalitat de la Xarxa és treballar de forma coordinada per fomentar la convivència i facilitar la incorporació als barris dels nous veïns i veïnes que procedeixen de la immigració.**

2.2 Una aposta pel treball en xarxa

A finals dels anys 90, davant la nova realitat migratòria que estaven experimentant els barris, i arran de les notícies que anaven arribant d'altres llocs sobre l'emergència de problemes convivència i brots xenòfobs, des del teixit associatiu del districte es planteja la necessitat de reflexionar i trobar la manera d'**afrentar la situació de forma conjunta i coordinada**. Des del principi, el projecte es basa en la percepció de les persones immigrants en tant que **nous veïns i veïnes**, amb necessitats diferents però també similars a les de la resta d'habitants dels barris. Es tracta així d'un fenomen transversal, al que cal respondre de forma transversal, conjunta i coordinada.

Aprofitant la densitat del teixit associatiu del districte, s'aposta finalment pel treball en xarxa: la idea és que **cada entitat assumeixi la nova realitat en la seva pròpia agenda i des del seu àmbit de treball específic**, adoptant noves perspectives i innovant en els seus mètodes i formes de treball. El treball en xarxa ha de servir per donar suport en tot aquest procés, a través de la formació, l'assessorament i la coordinació de les entitats que en formen part. Al principi, la falta d'experiència i la manca de referents provoquen dificultats de funcionament. Amb el temps, algunes d'aquestes dificultats s'han anat salvant, i s'ha anat elaborant i consolidant un mètode propi de treball.

El treball en xarxa, en la pràctica, no ha estat fàcil d'assumir. El grau d'implicació de les diferents entitats no ha estat ni és el mateix, i en certs casos depèn excessivament del caràcter i la voluntat dels seus líders o de les persones que en un moment donat s'impliquen més al projecte. Convé assenyalar com a riquesa específica i alhora com a dificultat, la **gran diversitat que existeix entre les entitats que formen part de la xarxa**, no només per la varietat d'àrees i àmbits de treball sinó també en quant a la percepció que es té del fenomen migratori i de les seves conseqüències socials.

Després de l'experiència dels primers anys, s'ha evolucionat força en la capacitat de gestió d'aquesta diversitat de formes i àmbits de treball, de visions i de perspectives.

L'any 2001, el recolzament al moviment reivindicatiu a favor de la regularització dels immigrants sense papers que desembocà en els tancaments a les esglésies de Barcelona va constituir la primera gran prova de funcionament per a la xarxa. Des de la Xarxa es va participar activament en l'organització i el suport material, econòmic, moral i reivindicatiu a aquest moviment social. Després d'aquesta experiència es va fer palesa la necessitat de garantir un servei gratuït d'assessorament a les persones que volguessin regularitzar la seva situació al país. Des d'aquest primer moment es va constituir un nucli d'entitats i de persones que donaven un major suport la xarxa. Des de llavors, l'evolució ha estat significativa: de les 10 entitats inicials s'ha passat a les més de 80 que conformen la xarxa en l'actualitat.

2.3 Eixos de treball i objectius

Des de la Xarxa 9 barris acull treballem al voltant dels següents eixos i objectius generals, a partir dels quals s'articulen les activitats.

Acollida, convivència i diversitat

- ✓ Promoure iniciatives d'acollida positiva als nous veïns i veïnes que s'incorporen als barris
- ✓ Incloure el tema de la convivència en l'agenda de treball de les entitats del districte
- ✓ Sensibilitzar a la població sobre el fenomen de la immigració, donant a conèixer i modificant estereotips i prejudicis
- ✓ Impulsar la creació d'espais de convivència que afavoreixin l'aproximació i la valoració positiva i crítica entre persones i cultures
- ✓ Promoure actituds, comportaments i canvis socials positius que evitin la discriminació i previnguin actituds xenòfobes i racistes

Igualtat de drets

- ✓ Afavorir l'accés dels veïns i veïnes als recursos en igualtat de condicions
- ✓ Promoure accions de reivindicació i/o denúncia per assolir una veritable igualtat de drets de tots els ciutadans i ciutadanes, sense discriminacions de cap tipus

Participació i treball en xarxa

- ✓ Impulsar i enfortir el teixit associatiu del territori, recolzant les iniciatives de participació ciutadana
- ✓ Promocionar el voluntariat en tant que mecanisme d'acció i transformació ciutadana
- ✓ Promocionar la creació d'espais de participació, tot facilitant-ne la incorporació per part dels nous veïns i veïnes que s'incorporen als barris
- ✓ Generar mecanismes de millora de la coordinació i el treball en xarxa entre entitats, equipaments, serveis i institucions

Reflexió, formació i presència social

- ✓ Impulsar accions formatives
- ✓ Crear espais de reflexió sobre el tema que permetin identificar millores en el disseny i la implementació de les polítiques públiques

2.4 Programes, projectes i activitats

Convivència i diversitat

Es tracta de promoure espais de convivència i celebrar la diversitat, convertint-la en un valor afegit dels barris, un dels seus trets distintius. El Festival de Sopes del Món Mundial, el certamen per la Convivència, o els tallers per a la promoció de la convivència entre veïns i veïnes són algunes de les accions d'aquest primer eix de treball, que s'estructura en dos objectius generals:

- ✓ Promoure iniciatives d'acollida positiva als nous veïns i veïnes que s'incorporen als barris
- ✓ Incloure el tema de la convivència en l'agenda de treball de les entitats del districte
- ✓ Sensibilitzar a la població sobre el fenomen de la immigració, donant a conèixer i modificant estereotips i prejudicis
- ✓ Impulsar la creació d'espais de convivència que afavoreixin l'aproximació i la valoració positiva i crítica entre persones i cultures
- ✓ Promoure actituds, comportaments i canvis socials positius que evitin la discriminació i previnguin actituds xenòfobes i racistes

Com ho hem fet
el 2014?

➔ **11è Festival de Sopes del Món Mundial, 23 de març, Via Júlia**

9 Barris Acull i la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements organitzen aquesta activitat amb l'objectiu de contribuir a fomentar la convivència i les relacions entre antics i nous veïns/es. Després de conèixer l'experiència del Festival de Sopes de Lille (França), la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements proposa a 9 Barris Acull organitzar un festival similar. La idea s'ha adaptat a la realitat i les necessitats de Nou Barris i la seva gent.

Per què un festival de sopes? Primer com una excusa per a trobar-se, i segon perquè la sopa és un símbol de barreja i alhora de diferència, d'alguna cosa molt pròpia i alhora molt universal. Totes les sopes comparteixen uns elements bàsics: el foc, l'aigua i l'olla,... A partir d'aquí la diversitat es quasi infinita: vegetals, carns, espècies..., i tot allò que cada poble i cada família tingui a l'abast. **Les sopes són en essència les mateixes i alhora úniques, totes diferents, totes semblants, com les persones.**

El 2014 va tenir lloc la **11ena edició del Festival de Sopes del Món Mundial**. Aquesta nova edició va ser tot un èxit de participació, tant per part de cuiners i cuineres de sopes (**128 persones**) com de col·laboradors/es voluntaris/es en l'organització de l'acte (**60 persones**). L'afluència de públic també va ser notòria, amb més de **2.000 persones**. En total, es van presentar **64 sopes**, de 34 procedències diferents: de Catalunya, de la resta de l'estat (Andalusia, Galícia, Castella, Aragó, País Valencià) i d'altres països (Armènia, Bèlgica, Bolívia, Colòmbia, Equador, Europa de l'Est, Ghana, Guinea Equatorial, Hondures, Marroc, Mediterrani Central, Mèxic, Nicaragua, Nigèria, Pakistan, Perú, R. Dominicana, Romania, Senegal, Suïssa, Uruguai i Xina).

En aquesta edició es va treballar al voltant de **la desigualtat, sota el lema 'Sopes contra la desigualtat, més drets i menys caritat'**: s'ha volgut denunciar la desigualtat creixent a la ciutat i a la nostra societat, una desigualtat que només es pot contrarestar amb drets i contra la qual les polítiques caritatives implementades per l'administració resulten ineficaces. Aquesta acció es va emmarcar en el programa general de la plataforma '9 barris cabrejada diu prou!', una plataforma d'entitats del districte creada per tal de dissenyar accions de protesta contra les polítiques actuals de control de la despesa social, i contra la desigualtat creixent de la nostra societat.

Per a aquest objectiu, es van dur a terme les següents accions:

- El receptari d'aquest any hi incloïa una introducció sobre el tema de la desigualtat i dels drets socials (*Sopa dels Drets Socials*).
- Es van repartir adhesius amb el lema del festival: '*Sopes contra la desigualtat, més drets i menys caritat*'.
- Decoració mural: es van col·locar al llarg de la Via Júlia diferents frases que feien al·lusió a la pèrdua de drets.
- Animació: les persones que feien de *speakers* i els animadors van introduir als seus guions el tema dels drets socials.

Un equip d'animadors s'han passejat per la Via Júlia disfressats de bruixes i bruixots, repartint la '*Sopa dels Drets Socials*', en la que els ingredients eren diferents drets escrits en paperets de colors.

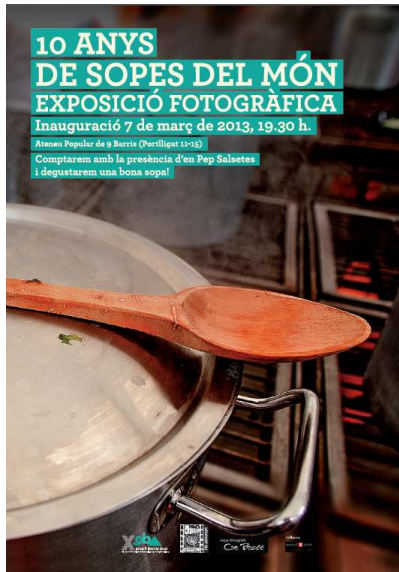
Finalment, aquest any també es va organitzar l'*Espai Fotomatón*, en el que els cuiners i cuineres es podien fer una foto com a record de la seva participació al Festival. Més de 60 persones van participar en aquets *Espai Fotomatón*.

➡ **Romanço de les sopes del món mundial, 21 de març del 2014**

En Jaume Arnella va elaborar un '*Romanço de les Sopes del Món Mundial*', i el va cantar el dijous anterior al Festival en l'acte d'inauguració. L'acte va tenir lloc a la Biblioteca de Nou Barris.

10 anys de sopes del món: Exposició fotogràfica

El Festival de Sopes del Món és una gran festa de la convivència, perquè la sopa és un símbol de convivència: totes les sopes són en essència les mateixes i alhora úniques, totes diferents i alhora semblants, com les persones.

L'exposició '10 anys Sopes del Món' és un homenatge a aquesta rica experiència, i molt especialment a totes aquelles persones -veïns i veïnes, col·lectius i entitats- que l'han fet possible.

La proposta inclou un viatge a través de quaranta imatges emblemàtiques d'aquesta màgica festa, captades per les càmeres dels fotògrafs de 9barrisimatge: Joan "linuxbcn", Manel Sala "Ulls" i Pedro García "Click".

Durant el 2014, l'exposició ha estat itinerant pels següents espais: Centre Cívic Trinitat Vella; Espai Via Favència; Centre Cívic Ton i Guida; Biblioteca Zona Nord; Ateneu Sant Roc; Biblioteca de Roquetes; Centre Cívic Can Basté.

Festa Major de Prosperitat, 26 de maig

A finals dels anys 60 més de 600.000 espanyols vivien a França; constituïen la comunitat d'emigrants més important d'aquest país. Casi la meitat eren dones procedents de diferents punts de l'estat espanyol. Moltes d'aquestes dones varen treballar com a porteres a París, algunes continuen amb aquesta feina en l'actualitat i d'altres han tornat a Espanya o ho faran un cop es jubilin.

'A las puertas de París' és un documental que pretén reflexionar sobre el fenomen migratori a partir del testimoni d'aquestes dones. Escoltar les seves experiències ens ajuda a profunditzar en els processos migratoris en general: per què migrem? Què és el que més trobem a faltar quan ho fem? Quines són les barreres més importants que trobem en arribar a destí? Ens sentim acollits quan arribem?

Les històries de vida d'aquestes dones ens apropen a les persones que han arribat als nostres barris durant els darrers 15 anys, però també ens apropen a la realitat

d'aquells que avui tornen a emigrar en busca de noves i millors oportunitats de vida.

||| → Festa Major de Turó de la Peira, 26 de juny

Els Desastrosus Cirkus han participat a la Festa Major de Turó de la Peira amb el seu espectacle 'Aquí no hi ha ningú, rumors'. Es tracta d'un espectacle per a tots els públics que pretén desmuntar els rumors i els prejudicis a través de diferents tècniques de circ.

Els objectius són:

- Combatre els rumors i prejudicis vers la diversitat cultural i la immigració d'una forma lúdica.
- Sensibilitzar el públic sobre els valors de la interculturalitat i el respecte a la diversitat i la igualtat.

||| → Festa Major de Roquetes, 21 de juny

Els Desastrosus Cirkus han participat a la Festa Major del barri de Roquetes amb el seu espectacle 'Aquí no hi ha ningú, rumors'. Es tracta d'un espectacle per a tots els públics que pretén desmuntar els rumors i els prejudicis a través de diferents tècniques de circ.

Els objectius són:

- Combatre els rumors i prejudicis vers la diversitat cultural i la immigració d'una forma lúdica.
- Sensibilitzar el públic sobre els valors de la interculturalitat i el respecte a la diversitat i la igualtat.

➡ Festa Major de Ciutat Meridiana, 28 de juny

Els Desastrosus Cirkus han participat a la Festa Major del barri de Ciutat Meridiana amb el seu espectacle 'Aquí no hi ha ningú, rumors'. Es tracta d'un espectacle per a tots els públics que pretén desmuntar els rumors i els prejudicis a través de diferents tècniques de circ.

Els objectius són:

- Combatre els rumors i prejudicis vers la diversitat cultural i la immigració d'una forma lúdica.

- Sensibilitzar el públic sobre els valors de la interculturalitat i el respecte a la diversitat i la igualtat.

➡ Tallers de té, de henna i d'escriptura

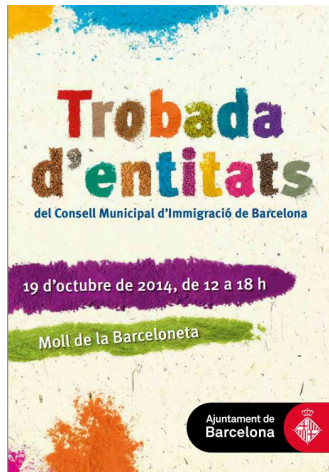

Des de la Xarxa 9 Barris acull organitzem tallers a diversos actes festius del districte, com per exemple el dia de **La Cultura va de Festa**, una mostra d'entitats que té lloc durant el mes de maig al parc de La Guineueta. Aquest any 2014, La Cultura va de Festa va tenir lloc el **diumenge 4 de maig**, i la Xarxa 9 Barris Acull va participar amb taller de té, taller de henna, taller d'escriptura i taller de trenes.

El fet de donar a conèixer, en un context lúdic i popular, determinats aspectes de les cultures minoritàries presents als nostres barris ajuda a trencar estereotips i prejudicis que recauen sobre alguns col·lectius, i per tant és una eina de primer ordre per potenciar l'apropament entre persones. D'altra banda, d'aquesta manera es contribueix a posar en valor la diversitat que tenim al districte, convertint-la en un fet positiu i destacable del nostre entorn.

Trobada d'entitats del CMIB

La Xarxa 9 Barris Acull ha participat aquest 2014 en la **Trobada d'entitats del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona**. Aquest any, a més de posar la nostra informació en tant que entitat, hem participat dinamitzant una activitat de forma conjunta amb l'Asociación Intercultural Latinoamericana Dosmundosmil.

L'activitat es deia 'La recepta contra els rumors', i consistia en animar als participants a la trobada a ajudar a elaborar la millor recepta contra els rumors aportant ingredients diferents.

Certamen per la Convivència 2014

El Certamen per la Convivència es va crear l'any 2010 per tal de promocionar el reconeixement de les experiències i iniciatives que tenen com a finalitat afavorir la convivència i la cohesió social al districte de Nou Barris.

Els objectius del Certamen són:

- Visualitzar els projectes relacionats amb la convivència i la cohesió social al districte.
- Donar a conèixer el ventall de projectes existents en aquest àmbit.
- Promoure la continuïtat de les diferents iniciatives.
- Reconèixer públicament les bones pràctiques.

El 2014 hem celebrat la tercera edició, a la qual es van presentar 9 experiències:

1. L'Armari Solidari, Casal de Barri La Cosa Nostra
2. Fot-li color a Nou Barris, Ass. Cultural Casal Popular de Nou Barris

3. Okupa't, C.M. Sabastida
4. Dret a l'habitatge, un treball integrador , Associació 500x20
5. Les famílies som Ubuntu, Associació Educació i Lleure Ubuntu
6. L'Art per la Integració i la Cohesió Social, Ass. Sociocultural Matisos
7. Primera Feina, Ass. d'Acció Social Xiula
8. Projecte de Costura Més amb Menys, Plataforma d'Entitats de Roquetes
9. Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica, Mijac de Roquetes

Aquest any aquest any hem canviat el procediment, de manera que han estat les mateixes entitats les que han escollit la que consideren la millor experiència del 2014. Aquest canvi l'hem posat en pràctica de cara a enfortir el sentiment de pertinença a la Xarxa.

En total han estat 19 les entitats que han votat (podem dir que -per ser el primer any- estem contents del nivell de participació) i ha estat seleccionada com a millor experiència per la convivència 2014 el **Projecte de Costura Més amb Menys, de la Plataforma d'Entitats de Roquetes** :

« Aquesta iniciativa surt de la voluntat d'associacions del barri de generar alternatives a les problemàtiques que es donen derivades de la crisi: estrès, ansietat, baixa autoestima, dificultats per arribar a fi de mes, difícil gestió de l'economia familiar, problemes de convivència...

El que volem aconseguir és posar en valor el coneixement de la gent del barri, poder fer front a les dificultats que vivim sumant esforços i donant-nos suport mutu, poder ser més autosuficients -aprendre a cosir, arreglar-nos roba, aprendre tall i confecció- i arribar a ser autònoms econòmicament.. »

Igualtat de drets

Des de 9 Barris Acull, es promou la **igualtat de drets i deures entre veïns/es**, des del convenciment de que aquesta igualtat de partida és imprescindible si volem una societat cohesionada, sense fractures.

En aquest sentit, es faciliten els mitjans per a que les persones que encara no tenen regularitzada la seva situació, puguin fer-ho gratuïtament. Per a això existeixen tres punts del districte en els que s'ofereix un Servei d'Acompanyament Jurídic especialitzat, que inclou assessorament i tramitació en qüestions relacionades amb estrangeria.

D'altra banda, per tal de garantir l'accés a la informació i als recursos per part de tots

els ciutadans i ciutadanes, sense distinció de cap mena, es compta amb un Punt d'Acollida i Informació en el que es dona informació general sobre tràmits bàsics d'estrangeria, equipaments i serveis del districte i la ciutat, qüestions laborals, educació, salut, relacions de gènere, etc. Paral·lelament, s'ofereix un Servei d'Acompanyament i Mediació, amb la idea d'orientar, acompanyar i mediar en situacions que ho requereixin, per raons de desconeixement, per problemes lingüístics i/o per manca de comprensió dels processos.

També s'ofereix un Servei d'Acollida lingüística, a través del qual es facilita el coneixement de l'entorn i de les llengües vehiculars als veïns i veïnes que ho requereixen. Els tallers s'ofereixen amb un mètode d'introducció als itineraris dels barris, per facilitar la integració global de les persones als barris d'acollida. Les llengües s'aprenen i s'ensenyen des d'una perspectiva significativa, tot intentant que es converteixin en eines per facilitar la comunicació i la relació entre persones.

Finalment, dins d'aquest mateix àmbit, des de 9 Barris Acull es participa en l'elaboració i el disseny de campanyes, manifestos, actes de denúncia i moviments que promoguin la igualtat de dret entre persones.

Com ho hem fet
el 2014?

➡ **Servei d'Acompanyament Jurídic (SAJ)**

9 Barris Acull ofereix un servei gratuït d'assessorament i tramitació especialitzat en temes d'estrangeria, a tres punts diferents del districte. Per accedir-hi, només cal demanar cita prèvia. Els tres punts es segueixen mantenint als mateixos llocs:

Zona Nord

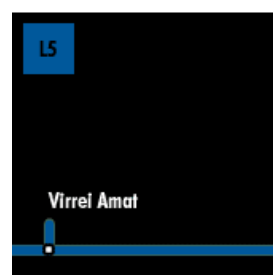
Centre Cívic Zona Nord
Av. Rasos de Peguera, 25

Zona Centre

Local de 9 barris acull
Via Favència 288 A

Zona Sud

Centre Cívic Can Basté
Pg. Fabra i Puig, 274

Durant el 2014 s'ha realitzat un total de **866 atencions** als tres punts del **Servei d'Acompanyament Jurídic**. El 62,6% van ser dones i el 37,4% homes, i majoritàriament d'edats adultes (un 70,7% amb edats compreses entre 30 i 60 anys i un 24,8 % entre 18 i 30 anys).

Per **zones**, el Servei de la Zona Centre continua essent el que rep un major nombre d'atencions (un

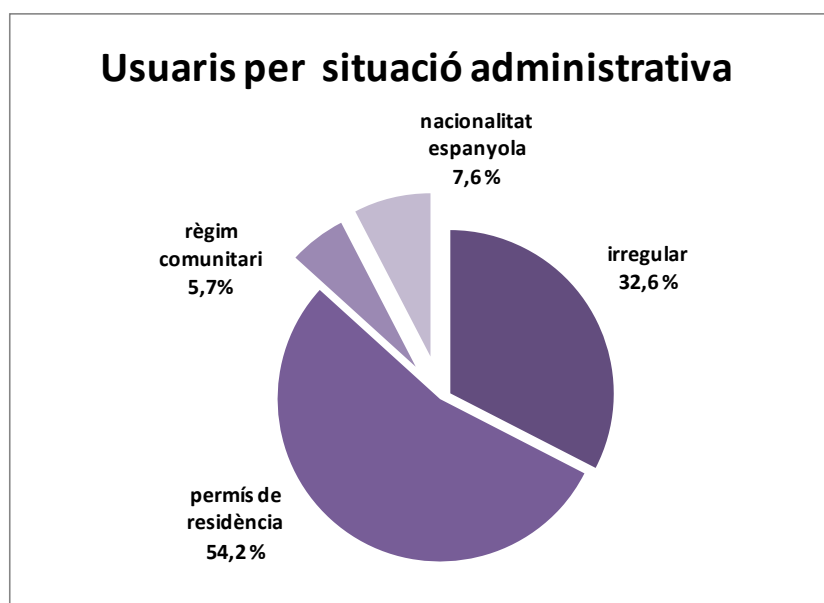
68,8% del total), seguit del de la Zona Nord i, en tercer lloc, el de la Zona Sud:

- 100 a la Zona Nord
- 613 a la Zona Centre
- 153 a la Zona Sud

Cal tenir en compte el fet que bona part de les tramitacions es realitzen al local de la Xarxa, a la Zona Centre, fet que fa augmentar les visites en aquest darrer punt del districte.

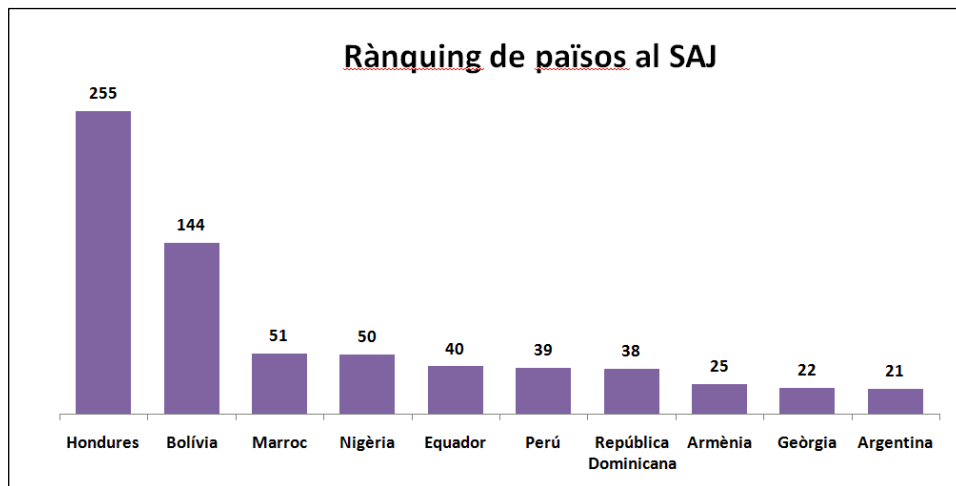
Pel que fa a la **situació administrativa** dels usuaris/es, per primer cop després de molts anys, el col·lectiu de persones amb permís de residència i treball passa a ocupar la primera posició en el rànking (amb un 53 % del total d'atencions), passant a segon lloc el col·lectiu de persones en situació irregular (un 32 %), que ha disminuït respecte a anys anteriors tot i que encara continua essent un col·lectiu important.

Com a tendències significatives, convé assenyalar l'augment de persones que es troben amb impediment per fer les renovacions (relacionades a una inestabilitat laboral fruit del context econòmic) i l'augment igualment important del col·lectiu de nacionalitzats o comunitaris, amb més d'un 13 % sobre el total.

En quant als **motius de consulta**, cal assenyalar que les consultes sobre arrelament continuen ocupant el primer lloc de la llista (amb un 26,4%). Les renovacions, continuant la tendència dels darrers anys, ocupen la segona posició (amb un 21,9 %) com a motiu de consulta i els reagrupaments són menor que anys enrere, tot i que augmenten respecte l'any passat (un 13,2%). Finalment, com a tendència que ve ja d'anys anteriors, cal assenyalar l'augment en els processos de nacionalització, que en aquest cas suposa un 11,2 % sobre el total de les consultes al servei.

En quant als **països d'origen**, i mantenint la tendència d'anys anteriors, és destacable l'augment del col·lectiu de persones procedents d'Hondures, que continua ocupant la primera posició en el rànquing de països de procedència.

Finalment, cal assenyalar que durant el 2014 s'han realitzat **195 tramitacions** completes, amb diferents casuístiques, que per ordre d'importància són: arrelaments, renovacions, reagrupaments, nacionalitats, règim comunitari i altres.

En general, la valoració que es fa del servei és molt positiva, tant en quant a el nombre d'usuaris atesos com en la qualitat de l'atenció, bàsicament relacionada amb el temps de dedicació per visita i el nombre de tramitacions completes i resoltes favorablement. Les dificultats es troben relacionades més amb el context econòmic i legal, que cada cop més afecta en la mesura en que restringeix el nombre de persones que aconsegueixen els requisits que es demanen per fer les diferents tramitacions. Això passa sobretot en les renovacions i els reagrupaments.

Darrerament, a destacar també l'augment considerable de les denegacions de nacionalitzacions per motius molt poc clars i mesurables, com és una pretesa 'manca d'integració' a la 'cultura' i 'costums' del país.

Punt d'Acollida i Informació (PAI)

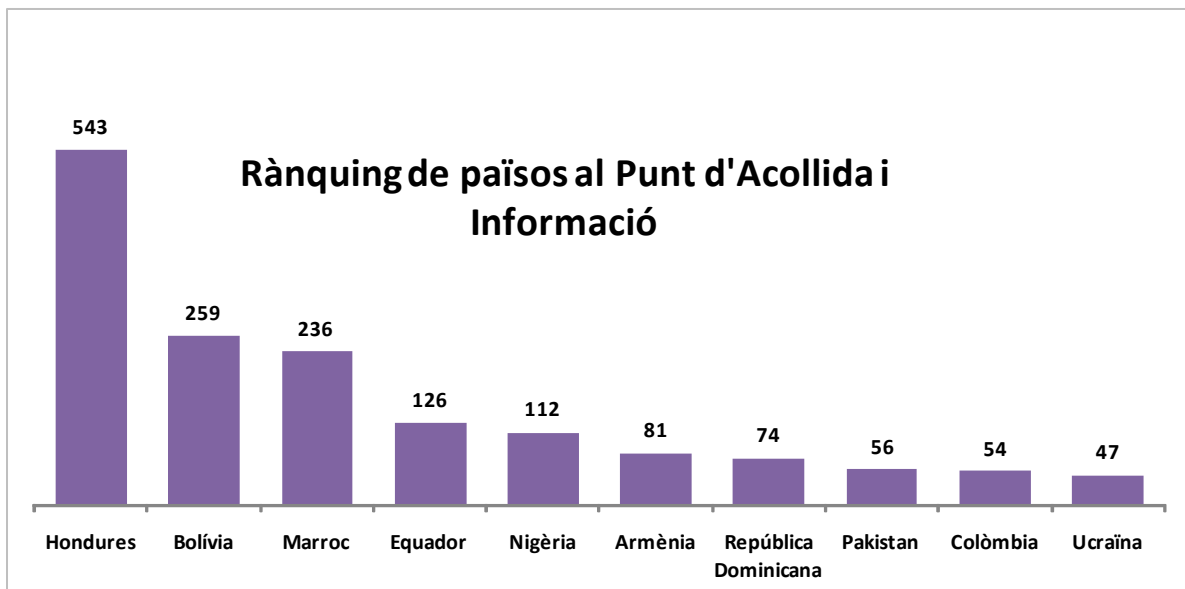
El Punt d'Acollida i Informació és una porta oberta a la que arriben les persones amb necessitats molt variades.

A través del Punt d'Acollida es donen accions d'informació general sobre tràmits bàsics d'estrangeria, equipaments i serveis del districte i la ciutat, qüestions laborals, educació, salut, relacions de gènere, etc. Aquestes accions es realitzen per part d'un equip de voluntaris de primera acollida que donen atenció al local de 9 Barris Acull.

Durant el 2013 s'ha dut a terme un total de **2.105 accions d'informació i derivació** al Punt d'Acollida i Informació, el 37% de les quals ha estat realitzada per homes i el 63% per dones. Un 93 % de les atencions són d'usuaris del districte, essent la resta d'altres districtes i inclús de fora de la ciutat.

El volum d'accions d'informació ha variat al llarg de l'any. Gener i setembre són els mesos en els que s'han realitzat més atencions, ja que són mesos posteriors al tancament del Punt per períodes de vacances. Un 43% han estat atencions presencials i un 49% telefòniques. S'han donat **175 accions d'acompanyament**, derivades d'aquest servei.

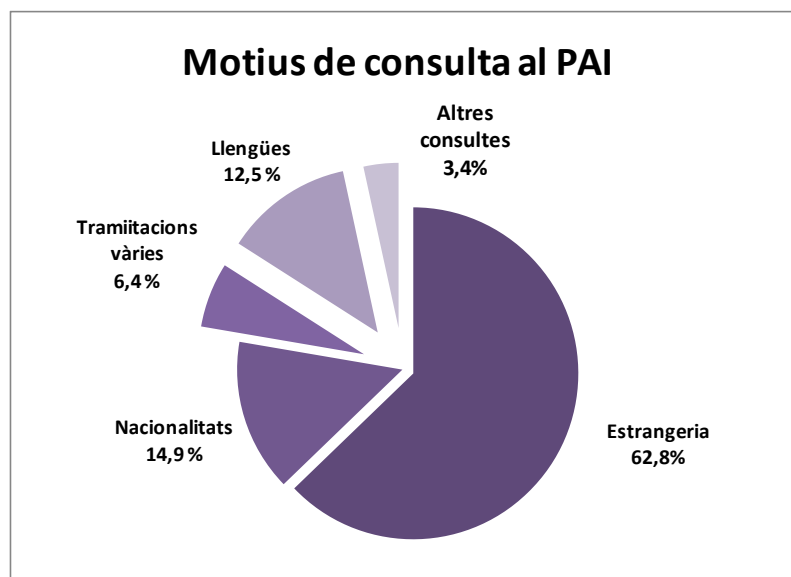
Pel que fa al **perfil dels usuaris i usuàries** del Punt d'Acollida i Informació, les persones ateses procedeixen de **58 països** diferents, essent majoritaris els següents:

Per **edats**, les persones que fan ús del servei tenen majoritàriament entre 30 i 60 anys (un 68%), i en segon lloc entre 18 i 30 anys (un 27%), essent minoritaris els col·lectius dels menors de 30 i majors de 60 anys.

Pel que fa a la **situació administrativa** de les persones, cal assenyalar que majoritàriament es tracta de persones amb permís de residència i treball (un 49%, a més del 12% que tenen permís de llarga durada), seguit de persones en situació irregular (un 26%). Una part cada cop més important dels usuaris tenen ja la nacionalitat espanyola (6%) o targeta comunitària (3,2%).

Finalment, en quant a la **tipologia de la consulta** realitzada, la majoria tenen a veure amb estrangeria (62,8 %), tot i que aquesta categoria ha disminuït respecte anys anteriors, a favor d'altres tipus de consultes. En segon lloc, es troben les consultes que tenen a veure amb expedients de nacionalitat (un 14,9% del total) i, a continuació, les relacionades amb l'aprenentatge de les llengües (un 12,5%). En quarta posició es troben les consultes relacionades amb tramitacions vàries no vinculades a estrangeria (un 6,4%) i finalment estaria la categoria de 'altres consultes', que englobaria temàtiques diverses com educació, serveis socials, habitatge, temes laborals, salut etc. Aquesta darrera tipologia de consultes augmenta els darrers anys, especialment les que tenen a veure amb serveis socials i habitatge.

➡ **Servei d'Acompanyament i Mediació**

Es tracta d'escoltar, orientar i fer un acompanyament personalitzat als veïns i veïnes de Nou Barris, especialment a persones nouvingudes, així com intervenir com a mediadors en aquelles situacions que ho requereixen. La idea és donar recolzament en situacions de desconeixement, problemes lingüístics i/o manca de comprensió dels processos; o situacions de discriminació.

Durant el 2014 s'han realitzat **175 acompanyaments** en diferents àmbits (laboral, legal, administratiu, lleure, educació, habitatge, formació, lingüístic...).

||| → Tallers de llengua i entorn

Des de 9 barris acull fem l'aprenentatge de la llengua amb un mètode d'introducció als itineraris dels barris, per facilitar la incorporació de les persones a la vida dels barris d'acollida. Els tallers s'imparteixen a la Zona Nord, a la Zona Sud i a la Zona Centre.

L'aprenentatge de la llengua i el coneixement de l'entorn són elements imprescindibles per a la plena incorporació de les persones als barris. La finalitat dels tallers és facilitar aquest aprenentatge, així com promoure la participació de les persones en les mateixes condicions que qualsevol altre veí o veïna.

Els objectius específics d'aquests tallers serien:

- Conèixer les llengües vehiculars a nivell bàsic de manera que possibilitin la comunicació amb l'entorn immediat.
- Conèixer les entitats i mecanisme de funcionament dels serveis primaris de la zona: districte, escolaritat, sanitat, cultura, associacionisme, etc.
- Crear mecanismes i oportunitats de relació amb altres veïns i veïnes més assentats als barris.
- Derivar de manera eficaç cap a estudis més institucionals a persones que es trobin en condicions de realitzar-los.

Durant el 2014 s'han posat en marxa **10 tallers de llengua i entorn** (8 de castellà i 2 de català) i **1 grup d'alfabetització**. Els tallers són en horaris de matí i de tarda, i hi ha dos nivells bàsics. Aquests tallers han estat atesos per 17 formadors/es voluntaris/es. En total s'han atès 209 persones.

Participació i treball en xarxa

La realitat dels nostres territoris han canviat molt els darrers anys. El districte de Nou Barris és un dels districtes de la ciutat que ha experimentat més canvis en aquest sentit. L'arribada de nous veïns i veïnes ha aportat una major diversitat als nostres barris. Les entitats han d'estar preparades per afrontar aquests canvis i per assumir un rol actiu en l'acollida i la incorporació d'aquests nous veïns i veïnes i en el foment de la convivència i la cohesió social.

D'altra banda, per al desenvolupament del projecte, resulta imprescindible **establir canals estables per al coneixement de la realitat del districte**, de les seves entitats, equipaments i serveis. Aquest procés permet donar a conèixer el projecte al territori i millorar el coneixement dels altres recursos i serveis.

Es per tot això que des de 9 Barris Acull entenem que la dinamització sociocultural és aquella que desenvolupa dinàmiques socials, difusió cultural i sensibilització a la vegada que afavoreix la relació i la comunicació en el si de la comunitat, promovent l'associacionisme amb la finalitat d'enriquir social i culturalment a la població: nens/es, joves, adults i gent gran, i d'aquesta manera afavorir la consciència d'aquests col·lectius, de pertànyer a una col·lectivitat, mitjançant la seva participació. És necessari facilitar l'accés de la població a una cultura diversificada i participativa que fomenti les relacions i promogui la integració i la solidaritat.

El teixit associatiu sempre ha estat motor de cohesió social. És important per tant, potenciar el paper de les associacions, entitats,... com els autèntics protagonistes de treball en xarxa, per poder donar respostes a les necessitats socials emergents i diagnosticar amb temps els nous canvis en la composició social. Així doncs, **la metodologia de la participació és l'eina clau en aquest projecte**, que es porta a terme a través de tres vies fonamentals:

- ✓ Dinamització del teixit associatiu i recolzament d'algunes de les seves accions i iniciatives a favor de la convivència.
- ✓ Consolidació de dinàmiques de relació entre les entitats de la xarxa, garantint la presència de 9 barris acull al territori.
- ✓ Dinamització de la participació de tots/es els veïns/es: des de 9 Barris Acull es potencia la incorporació dels nous veïns i veïnes a les dinàmiques participatives pròpies de cada territori, ja sigui a través de les seves entitats socials com a través dels actes que s'hi organitzen (Festes Majors, etc.). La participació en la vida d'un territori es considera com un dels elements fonamentals del procés d'incorporació d'aquests col·lectius a la societat d'acollida.
- ✓ Foment de la participació del voluntariat en els diferents àmbits del projecte.

Com ho hem fet el 2014?

El treball en xarxa en l'àmbit del districte

Durant el 2014 s'ha continuat amb **l'ampliació, millora i reforçament dels canals del coneixement i el contacte amb les entitats de la xarxa i les coordinadores** d'entitats de districte.

- ✓ Actualment són **94 les entitats, equipaments i serveis** que formen part de la Xarxa.
- ✓ La participació en els diferents **espais de coordinació de districte** també ha facilitat la millora del treball en xarxa. Aquest any, 9 Barris Acull ha participat a la Coordinadora d'Entitats i Associacions de Veïns/es de 9 Barris, la

Coordinadora Cultural de 9 barris, la Coordinadora Infantil de 9 Barris, la Plataforma d'Entitats de Roquetes i la plataforma 9 barris Cabrejada diu Prou.

Finalment, s'ha donat **un contacte i una col·laboració**, en ocasions més puntual i en d'altres de forma més continuada, amb algunes entitats socials, serveis i equipaments del districte:

- ✓ Serveis i equipaments: EAP, EAIA, CRP, Programa SARA, PIAD Nou Barris, Biblioteca de Nou Barris, Biblioteca de Les Roquetes, Biblioteca de Torrelloberta, Biblioteca de la Zona Nord, Consorci de Normalització Lingüística, Mossos d'Esquadra, Serveis Socials, Agent d'Acollida, Programa de Reagrupament, Educadors de Carrer de Nou Barris, Districte de Nou Barris.
- ✓ Entitats i altres institucions: Projectart, Arxiu Històric de Nou Barris, P. Comunitari Verdum, P. Comunitari Roquetes, P. Comunitari Ciutat Meridiana, P. Comunitari Trinitat Nova, Avv Roquetes, Avv Ciutat Meridiana, Avv Torre Baró, Avv Turó de Porta, Avv Can Peguera, Bidó de Nou Barris, Projecte ICI Zona Nord, Can Basté, Turó Acció Sociocultural, Casal de Barri La Cosa Nostra, Casal de Barri Prosperitat, La Masia de la Guineueta, Oficina de Drets Socials de Nou Barris, Ass. 500x20, Xarxa d'Intercanvi de Coneixements, Cooperativa Userda, Escola de Circ de l'Ateneu, Veus i Música per a la Integració, Associació Xinesa d'Intercanvi Cultural, Amisi, C. C. Ton i Guida, Coordinadora d'AMPA Nou Barris, Centre d'Acolliment de Nou Barris, Escola Sant Jordi, Escola Antaviana, C. C. Les Basses, Escola Aiguamarina, CFA Freire, CFA Prosperitat, Desastrossus Cirkus, Fundació Pare Manel, Escola Mestre Morera, Escola Mercè Rodoreda, Plataforma d'Entitats de Roquetes, Kasal de Joves de Roquetes, Casal de Joves de Prosperitat, Parròquies de Nou Barris.

Millora de les eines de treball: web, guia de recursos i catàleg

La pàgina web està pensada per poder ser una eina de comunicació més àgil, i a la vegada que permeti una major interacció amb les entitats de la xarxa i els usuaris. A més de les seccions fixes, que descriuen els eixos del projecte, s'han incorporat noves seccions que permeten incloure tot tipus d'informació actualitzada (notícies, convocatòries, anuncis, enllaços d'interès...).

A la web s'incorpora també un apartat exclusiu per les entitats que formen part de la xarxa. Cada entitat disposa d'una fitxa amb les dades bàsiques i informació actualitzada sobre els seus objectius i activitats bàsiques. Per les entitats que no

disposen de pàgina web pròpia, aquesta pot ser un espai per difondre les seves activitats.

Durant el 2014, hem continuat amb l'actualització de la web, incorporant les dades de les entitats que formen part de la xarxa i editant nou contingut per a alguns dels apartats:

- ✓ S'ha continuat amb l'elaboració del **Blog** amb informació específica sobre el Festival de Sopes del Món: aquest blog conté informació bàsica sobre com participar i també sobre la història i l'essència del Festival. També hi ha informació sobre l'exposició fotogràfica que s'ha fet arrel del 10è aniversari.
- ✓ A l'apartat de **Cartamen per la Convivència** s'hi ha incorporat els projectes i experiències de l'edició d'enguany, per tal de fer difusió d'aquestes bones pràctiques per afavorir la convivència.
- ✓ Els apartats **d'Agenda** i **Notícies** s'han anat nodrint amb informacions d'actualitat de la Xarxa i també de les accions o informacions que ens arriben de les entitats, sempre que tinguin a veure amb el foment de la convivència i la cohesió social.
- ✓ A l'apartat de la **Guia de recursos** es continuen fent les modificacions pertinents de cara a actualitzar la informació per tal que sigui una eina de consulta útil per a les entitats.

El treball en xarxa a la ciutat

Paral·lelament, resulta necessari realitzar un treball de coneixement de la realitat global, de les polítiques, tendències i situacions en relació al fenomen migratori. En l'àmbit de ciutat, la Xarxa 9 Barris Acull, el 2014:

- ✓ Ha participat en coordinadores i taules: el Consell Municipal d'Immigració, la XESAJE, la Coordinadora de la Llengua, la Coordinadora d'entitats d'Acollida, la Xarxa Barcelona Anti-rumors de Barcelona, entitats del Pla Municipal d'Interculturalitat de Barcelona, Plataforma per un Habitatge Digne, Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.
- ✓ Ha tingut relació amb: SOS Racisme, Fundació Ateneu Sant Roc, Unitat Contra el Feixisme i el Racisme, Apropem-nos, Barcelona Activa, FAVB (Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona), CONFAVC (Confederació d'Associacions de Veïns/es de Catalunya), PAH (Plataforma d'Afectats per l'Hipoteca), IMEB (Institut Municipal d'Educació), DGAIA (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència), Fiscalia de Delictes d'Odi i Discriminació, Ass. Salut i Família, ACESOP (Ass. Cultural Educativa Social i Operativa de Dones Pakistaneses), Càritas, IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques), Observatori DESC, Centre Cívic Trinitat Vella, Síndic de Greuges, CAL (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana), VAE (Voluntaris en Assessoria Empresarial), Òmnium Cultural, GATS (Grups Associats pel Treball Sociocultural), CEPS Projectes Socials, Fundació Servei Solidari, Fundació Guné, Llatins per Catalunya.

Dinamització de la participació dels nous veïns i veïnes

Des de 9 Barris Acull es potencia la incorporació dels nous veïns i veïnes a les dinàmiques participatives pròpies de cada territori, ja sigui a través de les seves entitats socials com a través dels actes que s'hi organitzen (Festes Majors, etc.). La participació en la vida d'un territori es considera com un dels elements fonamentals del procés d'incorporació d'aquests col·lectius a la societat d'acollida.

A partir dels Tallers de Llengua i Entorn que s'imparteixen a diferents punts del districte s'han començat a organitzar petits grups a diferents equipaments que comencen a funcionar de forma autònoma, i que comparteixen motivacions que van més enllà de l'aprenentatge de la llengua. Des de 9 Barris Acull s'està donant suport a la participació d'aquests grups en diferents espais del districte.

Foment del voluntariat

L'aportació del voluntariat al projecte 9 Barris Acull és fonamental. Aquest any 2014 han participat al projecte les següents persones:

- Coordinació del projecte: 5 persones
- Suport a la coordinació: 1 persona
- Suport al Servei d'Acompanyament Jurídic: 2 persona
- Dinamització i suport als tallers de llengua i entorn: 17 persones
- Suport al Punt d'Acollida i Informació: 5 persones
- Suport tasques administratives: 1 persona
- Suport en l'organització d'actes puntuals de la Xarxa: 188 persones

Formació, reflexió i presència social

Des de 9 Barris Acull es generen accions formatives i espais de reflexió al voltant del fenomen migratori, la diversitat i la convivència. És important donar seguiment als debats d'actualitat, donant-hi ressò a nivell de districte. Es tracta en definitiva de, juntament amb les entitats, fomentar el debat, generar discurs i marcar tendències.

**Com ho hem fet
el 2014?**

Curs General Bàsic d'Estrangeria. 6, 13 i 20 de maig, Biblioteca de Les Roquetes.

Per diversos factors, bàsicament el context socioeconòmic general, les polítiques de l'actual govern i l'aprovació del Nou Reglament per Reial Decret del 20 d'abril del 2011, la situació en l'àmbit d'estrangeria ha canviat substancialment. Aquesta situació repercuteix directament i immediata en la vida de les persones que es veuen afectades.

Des de la Xarxa 9 Barris Acull hem volgut oferir una nova edició del Taller Bàsic d'Estrangeria, amb l'objectiu de donar a conèixer quins són actualment els processos i els tràmits fonamentals que segueixen les persones per assolir la seva regularització, o la dels seus familiars, i quines són les principals dificultats amb les que es troben tenint en compte la situació específica actual i els canvis en les polítiques i la legislació.

► Jornades Internes de la Xarxa 9 Barris Acull, 22 de novembre, Ateneu Popular de 9 Barris

Després de 13 anys de trajectòria, des de la Xarxa 9 Barris Acull creiem que ens hem de replantejar algunes línies d'acció. En primer lloc, **la situació ja no és la que era**: el

context socioeconòmic ha canviat força des del 2001, i les necessitats són diferents. Algunes línies d'acció ja han anat canviant al llarg dels anys, adaptant-se a les noves necessitats, però creiem que cal tornar a posar-les sobre la taula i consensuar-les amb les entitats.

D'altra banda, **cal millorar la participació de les entitats al projecte**: aquesta participació ha anat fluctuant al llarg dels anys,

activant-se en moments puntals, i ara volem donar-li una nova empenta. Sense la participació de les entitats, la Xarxa no té sentit.

Per això iniciem un **procés de reflexió** que culminarà a les Jornades Internes de la Xarxa d'enguany, que tindran lloc el 22 de novembre. L'objectiu d'aquestes Jornades és ajustar el projecte a les necessitats actuals, en consens amb les entitats, i aconseguir una major implicació d'aquestes entitats a la Xarxa:

- Reajustar les línies d'acció (objectius) en consens amb les entitats partint de que la finalitat és promoure la convivència i la cohesió social als barris.

- Aconseguir un major sentiment de pertinença i de co-responsabilitat en l'àmbit de la convivència i una major implicació de les entitats al projecte.

Programa:

09.30 - 10.00 h. Acollida i esmorzar

10.00 - 11.00 h. Miguel Doñate: *Models d'organització a les entitats socials. Les xarxes com articuladores de relacions horitzontals*

11.00 - 12.30 h. Tallers en grups

12.30 -13.30 h. Conclusions

13.30 - 14.00 h. Clownclusions a càrrec de Virginia Imaz

13.30 - 14.00 h. Clownclusions – Virginia

2.4.1 Presència social i comunicació externa

Com ho hem fet el 2014?

Des de 9 Barris Acull hem participat a diferents **projectes, cursos i jornades**, tant a nivell de districte com a nivell de ciutat:

- ✓ Col·laboració amb el projecte 'La Dona teixint cultures', implementat al districte de Nou Barris per la Fundació Guné i Llatins per Catalunya.
- ✓ Col·laboració amb el projecte 'Dret a l'alimentació a Catalunya', organitzat per l'Observatori DESC, Educació per l'Acció Crítica (EdPAC- GIDHS) i Entrepobles.
- ✓ Xerrada sobre el projecte 9 Barris Acull al Master de Planificació Territorial i Gestió Ambiental de la Universitat de Barcelona (5 de desembre).
- ✓ Xerrada sobre el projecte 9 Barris Acull a l'Ateneu Sant Roc de Badalona (6 de maig).
- ✓ Participació a la Taula Rodona 'Atenció social des dels moviments socials: dilema ètic?', en el marc del Congrés de Serveis Socials Bàsics: Vides en crisi(s). Ètica, recerca i creativitat'.
- ✓ Participació en la recerca sobre el barri de Can Peguera, al districte de Nou Barris.

Pel que fa als **mitjans de comunicació**, s'han protagonitzat aparicions a diferents

mitjans: El Periódico, La Vanguardia, BTV Noticias, la Sexta Noticias, Xarxanet i un diari xinès.

Finalment, des de 9 Barris Acull s'ha participat en diverses **publicacions** locals (la revista del casal de Barri de Prosperitat; el Mes a Mes de Roquetes, la Revista de Festes de Prosperitat, etc.).

2.5 Organització i treball intern

La Xarxa compta amb un **equip de coordinació** que es reuneix cada quinze dies, i en el què estan representades algunes entitats de la xarxa i les diferents comissions de treball. Aquest equip és el que dona seguiment quotidià al pla de treball i a les situacions conjunturals que sorgeixen en el dia a dia. Algunes de les persones que formen part de l'equip de coordinació han assumit responsabilitats específiques al projecte, en diferents àmbits:

- Econòmic-financer
- Laboral
- Relacions institucionals i comunicació
- Formació
- Assessorament jurídic i atenció al local

Finalment, existeixen **comissions de treball** que es formen segons les necessitats i propostes: comissió del Festival de Sopes, comissió de Jornades etc.

2.6 Finançament

Durant el 2014, la Xarxa 9 Barris Acull ha rebut finançament de l'Ajuntament de Barcelona, el Districte de Nou Barris, la Direcció General d'Immigració de la Generalitat de Catalunya, i La Caixa. Una part dels recursos procedeixen també de vendes pròpies i aportacions de persones i/o entitats.